

REVISTA PRESEI

BULETIN SĂPTĂMÂNAL AL DIRECȚIUNII PRESEI ȘI INFORMAȚIILOR
DIN MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

Nr. 21.

Joi, 27 Mai 1937

S U M A R :

I. PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

	Pag.		Pag.
a) DINASTIA:		c) POLITICA INTERNĂ:	
Presa polonă	250	Presa germană	252
		„ iugoslavă	253
		„ engleză	253
b) POLITICA EXTERNĂ:		d) ECONOMIE ȘI FINANȚE:	
Presa italiană	252	Presa Statelor-Unite	253
„ polonă	252		
„ elvețiană	252	e) DIVERSE:	
„ austriacă	252	Presa engleză	253
„ bulgară	252		

II. VIZITA SUVERANILOR ITALIEI LA BUDAPESTA

	Pag.
Presa maghiară	254
„ italiană	254
„ franceză	254
„ engleză	255
„ germană	255
„ elvețiană	255
„ polonă	255
„ austriacă	256

III. DECLARAȚIILE D-LUI DARANYI ȘI REINARMAREA UNGARIEI

Presa maghiară	256
„ franceză	256
„ germană	257
„ belgiană	258
„ elvețiană	258
„ greacă	258
„ bulgară	258

IV. CONVERSAȚIILE DIPLOMATICE DELA PARIS ȘI LONDRA

Presa engleză	258
„ franceză	259
„ germană	260
„ sovietică	261

V. CONVORBIRILE FRANCO-BELGIENE

Presa franceză	261
„ belgiană	261

VI. EVENIMENTELE DIN SPANIA

Presa franceză	262
„ italiană	262
„ engleză	262

VII. CONFERINȚA IMPERIALĂ DELA LONDRA

Presa engleză	263
-------------------------	-----

VIII. PROBLEME EUROPENE

Mica înțelegere	264
Vizita d-lui Ismet Inonu la Atena	264
Revizionismul bulgar	264
Chestiunea organizării Europei Centrale	264

PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

DINASTIA

Presa polonă.

Presa polonă din 21 Mai, anunță că, cu prilejul vizitei la Varșovia a Măriei Sale Marelui Voevod Mihai de Alba-Iulia, organizațiile cercetășești și ale tineretului polon, vor da mari serbări pe platoul Institutului de educație fizică din Varșovia. La sfârșitul festivităților, organizațiile tineretului polon vor defila prin fața Măriei Sale.

In tot timpul șederii Sale în Polonia, Marele Voevod Mihai va fi obiectul unor călduroase manifestațiuni din partea tineretului școlar.

Publicația oficioasă INFORMAȚIA POLITICĂ POLONEZĂ din 22 Mai publică un articol consacrat vizitei la Varșovia a Măriei Sale Marelui Voevod Mihai de Alba Iulia, Moștenitorul Tronului României.

„Această vizită, scrie ziarul, este primită cu bucurie de opinia publică polonă, nu numai pentru scopul ei, care dovedește cordialitatea și însuflețirea statornică a relațiilor de alianță între cele două țări, ci și din cauza persoanei însăși a oaspetelui nostru, care este înconjurat în Polonia, de sincera simpatie, mai ales din partea celor tineri.

„Marele Voevod Mihai a fost crescut în cel mai strâns contact cu tineri de vârsta sa, originari din diferite clase sociale. Educația severă militară și în același timp democratică, a contribuit la dezvoltarea universală a spiritului tânărului Principe și la formarea caracterului său. Ea l-a familiarizat cu psihologia, cu nădejdlile și cu nevoile celor ale căror destine va avea în viitor să le călăuzească.

„In acest fel, Marele Voevod Mihai a primit încă din cea mai fragedă vârstă o excelentă pregătire pentru rolul de viitor șef al națiunii și al Statului. Acum personalitatea tânărului Principe este cristalizată. Pe de o parte el este atașat tradiției Coroanei și tradiției națiunii române, iar pe de alta este un om cu adevărat modern, căruia nici idealurile, nici fenomenele materiale de azi nu-i sunt străine.

„Grație acestor calități de spirit și de caracter ale Marelui Voevod Mihai, națiunea română îl înconjoară cu o dragoste aprinsă“.

INFORMAȚIA POLITICĂ POLONEZĂ, subliniază apoi importanța acestei vizite, care este o dovadă a prețului ce se acordă alianței polono-române, și arată că vizita este destinată să întărească și mai mult această alianță. Moștenitorul Tronului României va intra astfel în contact, în perioada formației sale politice, cu o țară unită cu România, prin legături de alianță și amicitie, atât de solide și de cordiale“.

Ziarul încheie: „Astfel opinia publică poloneză, primește cu bucurie pe reprezentantul Familiei Domnitoare a României, amică și aliată, văzând în vizita sa o nouă verigă în lanțul frumoasei tradiții în care iau formă tradițiile polono-române“.

Ziarele polone din 23 Mai, consacră numeroase articole vizitei la Varșovia a M. S. Voevodului Mihai.

Astfel KURJER CZERVONY, publică pe o întreagă pagină, sub semnătura d-lui Kazimir Pollack, un articol intitulat „Marele Voevod de Alba-Iulia“, în care scrie între altele: „Deosebit de simpatie la înfățișare, totdeauna plin de bucuria vieții printre tineri, serios și atent prin-

tre persoane mai în vârstă, Marele Voevod Mihai este înconjurat în țara Sa de iubirea tuturor. Asupra străinilor, Măria Sa face o impresie puternică, eucerind inimile tuturor prin simplitatea Sa, prin lipsa oricărei poze și printr'un spirit deschis și sincer“.

WARSZAWSKI DIENNIK NARODOWY, scrie între altele, în frumosul articol publicat de senatorul Kozicki, sub titlul „Un oaspete simpatie“. „Vizita Marelui Voevod de Alba-Iulia, are loc în clipa când cele două State ale noastre și-au consolidat situația în interior și exterior și când, acționând de comun acord, ele pot juca un rol important în Europa răsăriteană, între marea Baltică și marea Neagră. Pe principele Mihai îl salutăm cu toată simpatia inimilor noastre. Prezența Sa naturală și simplă va fi totdeauna un eveniment politic util, trezind sentimente puternice atât în sufletul poporului polon cât și în inima viitorului Suveran al României“.

WIECZOR WARSZAWSKI, consacră o pagină întreagă vizitei princiare, publicând numeroase fotografii din viața M. S. Marelui Voevod Mihai și un interesant articol, intitulat „Cum învață să fie Rege Principele Mihai al României.“

KURJER WARSZAWSKI, publică fotografia Măriei Sale și un articol despre educația Marelui Voevod.

KURJER PORANNY, scoate în evidență însemnătatea vizitei la Varșovia a Marelui Voevod Mihai. „Vizita aceasta este o mărturie a importanței pe care conducătorii Țării Românești, o acordă alianței cu Polonia, în conformitate cu tendințele și cu interesele României. M. S. Regele Carol al II-lea, a voit ca fiul Său să ia contact încă din primul moment cu țara cu care România are legături de alianță și amicitie atât de puternice. Națiunea polonă, salută cu bucurie pe reprezentantul României aliate și amice, considerând vizita Principelui Mihai ca o nouă manifestare a tradiției frumoase în care se desfășoară relațiile polono-române“.

Ziarele CZAS, POLSKA ZBROJNA, GONIE și WARSZAWSKI MALI DZIENNIK, precum și altele, publică de asemeni articole extrem de călduroase în legătură cu vizita Marelui Voevod Mihai. Ziarele reproduc numeroase fotografii ale M. S. Voevodului Mihai.

Ziarele poloneze publică programul amănunțit al vizitei M. S. Marele Voivod de Alba Iulia, însoțindu-l de numeroase fotografii.

ILUSTROWANY KURJER CODZIENNI, marele ziar din Cracovia, a publicat sub semnătura scriitorului Jadwiga Laszczka Wierzbianska, un foarte frumos articol, intitulat „Marele Voivod cercetaș“. După ce relevă avântul luat de educația tinerimii române sub înaltul patronaj al M. S. Regelui, autoarea scrie:

Primul educat în noul spirit este fiul Regelui, Marele Voivod de Alba-Iulia care, în fruntea camarazilor Săi, execută întocmai programul străjeresc și ia parte activă la toate manifestațiile tineretului român. Generațiile tinere polone, care vor saluta pe ilustrul oaspe, trebuie să știe că tânărul moștenitor al tronului României, în afară de numeroasele Sale îndatoriri, se bucură de un drept care este comun tuturor tinerilor: zâmbetul voios și fără umbra grijilor. Tineretul polon trebuie să salute cu un astfel de zâmbet pe viitorul Rege al României“.

Ziarele polone din 24 Mai continuă să consacre pagini întregi Măriei Sale Marelui Voivod Mihai, cu prilejul sozării Sale în capitală Poloniei.

Articolele, care sunt foarte cordiale, sunt însoțite de numeroase fotografii, înfățișând pe Moștenitorul Tronului. Parte din presă publică frumoase fotografii, reprezentând pe M. S. Regele Carol II, împreună cu Măria Sa Voivodul Mihai.

Din numeroasele articole consacrate Măriei Sale, redăm următoarele:

„KURJER PORANNY“, sub titlul „O nouă mărturie a amicitiei polono-române“, publică un mare articol, în care spune între altele:

„Varșovia salută cu bucurie pe Măria Sa Marele Voivod Mihai, văzând în El nu numai pe reprezentantul și Fiul Regelui unui popor amic, ci și simbolul tinerei generații române, care organizată și disciplinată se pregătește să îndeplinească îndatoririle ce o așteaptă în viitor“.

În continuare, autorul articolului se ocupă amănunțit de viața de ficcare zi a Măriei Sale, relevând însușirile Sale excepționale și îngrijirea deosebită pe care Suveranul României o consacră educației și instrucției Moștenitorului Tronului.

„Apropierca și contactul strâns dintre tânărul Principe și tineretul polon, adaugă ziarul, va constitui încă o verigă de legătură între cele două țări prietene. Împreună cu tineretul polon, întreaga Polonie salută pe Măria Sa Voivodul Mihai, apreciind deplin însușirile personale ale Moștenitorului Tronului precum și acelea pe care le dobândește sub conducerea luminată a M. S. Regelui Carol II.“

„Inconjurat de iubirea întregului popor român, Principele Mihai are înaintea-I un viitor plin de posibilități și de glorie“.

„EXPRESS PORANNY“ scrie: „Iubit de tatăl Său, care consacră toate orele Sale libere educației fiului Său, iubit de camarazii Săi, salutat cu entuziasm, Măria Sa primește manifestațiile de prietenie în chip firesc, ca un copil căruia I-a fost dat nu numai să cunoască toate bucuriile vieții, dar care a fost învățat să-și iubească țara și să-și cunoască poporul. Un fiu de Rege, atât de fericit, vom găzdui printre noi“.

Intr'un emoționant articol, ziarul „A. B. C.“, relevă enorma popularitate de care se bucură Măria Sa Marele Voivod Mihai, pe care românii îl socotesc drept colegul fiilor lor și care nutrește pentru Moștenitorul Tronului sentimente sincere de devotament și iubire.

Măria Sa, adaugă ziarul polon, ia parte la mișcarea străjerescă și ține conferințe despre diferite chestiuni.

„MALY DZIENNIK“ scrie: „Datorită largilor vederi de care s'a călăuzit M. S. Regele Carol II, în educația Voivodului Mihai, întrecă generație de azi din România socoteste pe Moștenitorul Tronului drept un coleg și un prieten adevărat și entusiast. Astfel, în sânul națiunii române de 19 milioane suflete, s'a născut un adevărat cult pentru Măria Sa Voivodul Mihai“.

GAZETA POLSKA, oficiul guvernului polon, cu ocazia vizitei la Varșovia a Măriei Sale Marelui Voivod Mihai, aduce elogii Moștenitorului Tronului României, subliniind faptul că Măriei Sale Marelui Voivod i se dă o educație deosebit de îngrijită, menită să-i desvolte toate cunoștințele și aptitudinile necesare înaltei Sale meniri.

„Vizitele reprezentanților oficiali ai Statelor străine, scrie GAZETA POLSKA, prezintă o mare importanță din punct de vedere al relațiilor internaționale. Gra-

ție acestor vizite, formulele acordurilor juridice îmbracă forme vii, ușor de înțeles de masele populației. Atribuim astfel o mare importanță vizitei celui mai tânăr reprezentant al Dinastiei unei țări amice și aliate, în ceea ce privește aprofundarea relațiilor polono-române. Forța și durabilitatea alianței încheiată de creatorul României Mari, Regele Ferdinand și de Intemeietorul Poloniei Noi, mareșalul Pilsudski, vor fi în curând reafirmate prin schimbul de vizite dintre președintele Moscicki și M. S. Regele Carol II, care a ținut să dea o mai mare strălucire acestui act prin faptul că invitația președintelui Republicii polone se face prin intermediul Marelui Voivod Mihai, Moștenitorul Tronului.

„Națiunea polonă salută pe Măria Sa Marele Voivod Mihai cu cea mai vie bucurie și cu cea mai sinceră simpatie. Aceste sentimente, suntem convingși, vor înconjura pe Marele Voivod Mihai în tot timpul cât va dura vizita Sa pe teritoriul Poloniei, termină ziarul.“

POLSKA ZBROJNA“, ziarul cercurilor militare publice sub titlul „Marele Voivod de Alba-Iulia“ un lung articol în prima pagină, spunând între altele:

Educația tânărului Principe are un caracter democratic, în înțelesul cel mai nobil al acestui cuvânt. Printre camarazii Săi se găsesse copii din toate straturile sociale. Vizitând cu ei întreaga țară și monumentele ei, fără a ține seama de vreun ceremonial de curte, într'o atmosferă de caldă camaraderie, Principele este în măsură să-și cunoască bine patria. Măria Sa este foarte popular și iubit de toată lumea, grație simplității, cordialității și farmecului înăscut pe care le răspândește în jurul Său. Capitala Poloniei îl va primi în așa fel, încât Principele se va simți printre cercetașii și tineretul polon ca și cum ar fi printre ai Săi, acolo, în câmpiile mănoase și munții pitorești ai României“.

Marele ziar CZAS își încheie astfel frumosul său articol:

„Vizita tânărului Principe Român depășește prin importanța ei cadrul unui eveniment cu caracter oficial. Vizita aceasta este expresia legăturii strânse, atât politice cât și culturale, care există între națiunea română și cea polonă. Legătura aceasta are temeuri foarte adânci în sânul poporului polon. De aceea Marele Voivod Mihai va fi salutat la Varșovia de simpatia fierbinte și sinceră a întregii națiuni polone“.

Același ziar publică fotografia M. S. Regelui Carol II, însoțit de Măria Sa Marele Voivod Mihai și adaugă: Un sol de 16 ani, Marele Voivod Mihai“.

CZAS mai scrie: Vizita Marelui Voivod este încă un înel în lungul lanț al manifestațiilor reciproce de prietenie dintre Polonia și România. Orice gest de această natură îl salutăm totdeauna cu o bucurie sinceră, deoarece acordăm o enormă importanță dezvoltării cât mai bune a raporturilor polono-române. Pe simpatie și tânărul nostru oaspete îl salutăm cu toată simpatia și cu cordialitatea cea mai sinceră“.

Sub titlu „Fermecătorul și tânărul nostru oaspete, Principele Voivod Mihai al României“, DZIENNIK POLSKI, salută în termeni elogioși pe oaspetele regal. Ziarul înfățișează personalitatea Marelui Voivod și opera de educație aleasă, care constituie preocuparea zilnică a Augustului Său Părinte.

„Nu mai este un copil, scrie ziarul. Ochii țării sunt ațintii asupra vlăstarului regal, care însoțește pe Rege în multiplele Sale îndatoriri de Stat. După invitația făcută de M. S. Regele Carol al II-lea președintelui Repu-

publicii, vizita președintelui Republicii în România, amică și aliată Poloniei, va constitui un act de mare importanță, confirmând forța eternă a legăturilor care ure mesele cele două popoare vecine“.

Cu prilejul vizitei la Varșovia a Măriei Sale Mareșalului Voivod Mihai, GAZETA HANDLOWA din 25 Mai publică un număr special consacrat raporturilor economice dintre Polonia și România.

Ziarul reproduce pe prima pagină fotografia M. S. Regelui Carol II, a președintelui republicii polone și a Mareșalului Voivod Mihai.

În corpul ziarului se publică declarațiuni semnate de d-nii miniștri Valer Pop, Mieczyslaw Sokolowski, Mihail Negură, precum și articole semnate de d-nii miniștri Al. Duiliu Zamfirescu și Mirosław Arciszewski. Urmează apoi articole și studii documentare despre colaborarea economică dintre cele două țări și despre evoluția schimburilor comerciale polono-române semnate de fruntași ai vieții economice din Polonia și România.

POLITICA EXTERNĂ

Presa italiană.

Ziarele italiene din 22 Mai, publică corespondențe din București, relative la declarațiile d-lui Antonescu făcute presei străine și române. Ele arată că d-l Antonescu a spus că România este o țară în plin progres care dorește să rămână credincioasă tuturor alianțelor sale și să mențină legăturile de prietenie cu toate țările și în special cu acelea vecine. Presa italiană subliniază pasajul din declarațiile d-lui ministru Antonescu referitoare la raporturile dintre România și Ungaria.

Presa polona.

Presa polonă din 21 Mai publică declarațiile făcute reprezentanților presei de către d-l ministru Antonescu asupra politicii interne și externe a României.

Ziarele relevă în deosebi pasajele referitoare la recenta vizită a d-lui ministru Beck la București. Presa însoțește declarațiile de următoarele titluri: „România are o situație puternică în concertul Statelor europene“, „Mândră de alianțele sale, România crede în propriile ei forțe“, „D-l ministru Antonescu desminte comentariile tendențioase ale propagandei ostile“.

Presa elvețiană.

Ocupându-se de vizita d-lui Rustu Aras la București, NEUE ZÜRCHER ZEITUNG din 20 Mai scrie:

„În cercurile politice din București se crede că în audiența d-lui Rustu Aras la Regele Carol, s'a pus chestiunea raporturilor cu Bulgaria. Legăturile prietenești dintre ambele țări și Bulgaria se vor menține și în viitor, fără de a se încheia însă noi tratate bilaterale. În ce privește legăturile cu Italia, atât România cât și Turcia sunt hotărâte să nu întreprindă nicio schimbare în raporturile lor cu Marile Puteri — deci nici cu Italia — până ce Marile Puteri nu vor limpezi situația dintre ele înșile. Pentru viitorul apropiat, nu se așteaptă deci, nicio schimbare în legăturile româno-italiene și nici în politica mediterană a Turciei“.

Presa austriacă.

REICHSPOST din 19 Mai scrie:

„Drept rezultatul cel mai important al vizitei ministrului de externe al Turciei la București, este privită convorbirea dintre Regele Carol și Rustu Aras, în prezența

d-lor Tătăreanu și Antonescu. Ca și primirea d-lui Beck, lucrul acesta dovedește că Regele Carol ia parte activă la conducerea politicii externe române.

„În convorbirile avute s'a căzut de acord să nu se întreprindă actualmente nimic nou cu privire la reglementarea raporturilor pactului balcanic, sau ale diferitelor State balcanice, cu Bulgaria“.

Presa bulgară.

Presa bulgară a acordat o deosebită importanță acestei vizite. Fără a comenta scopul, ziarele bulgare au publicat toate telegramele agențiilor, precum și ceva din comentariile ziarelor dela Belgrad.

Ziarul ZARIA scrie în numărul său din 18 Mai:

„Vizita la București a d-lui Ruđi Arras, în actuala situație internațională și în ajunul adunării Societății Națiunilor, are o importanță specială. Se presupune că în Europa Centrală sunt de așteptat evenimente ce ar putea provoca turburarea echilibrului forțelor din basinelul Dunărean“.

Ziarul DNEVNIC scrie:

„Ruđi Arras a crezut că este necesar a sublinia solidaritatea dintre politica externă a Turciei și României, scoțând în același timp, în evidență faptul că relațiunile dintre Ankara, Roma și Sofia sunt de așa natură, încât ele garantează ducerea unei politici unitare și în deplin acord între Statele din basinelul Dunărean, Italia și Turcia“.

POLITICA INTERNĂ

Presa germană.

BERLINER TAGEBLATT din 21 Mai publică dela redactorul pentru problemele de politică externă, care se găsește într-o călătorie de studii prin Sud-Estul Europei, o corespondență din București, intitulată „România de astăzi și de mâine“, din care extragem:

„Bilanțurile băncilor, publicate toamai zilele trecute, arătând active și dobânzi grase, au darul să creeze o atmosferă bună. Dar faptul că în România și în deosebi la București se câștigă mult și repede, nu înseamnă că și țara întreagă are o recoltă bună. Câștigul și veniturile mari le realizează capitalul — străin și român — care ține în mâini exploatarea tuturor bogățiilor din țară, iar Statului nu-i revine, privit în linii generale, decât un rol de figurant.

„Există în țară și spirite care să reclame o orientare spre concepții și practice de Stat central-europene. În deosebi în provinciile alipite se manifestă dorința de a îndruma organizarea și viața Statului după modelul celor din Europa Centrală. Există și forțe politice care să dorească acest lucru. Printre ele este și Garda de Fier, care nu urmărește doar venirea la putere, cât mai ales crearea din rădăcină a unui om nou; tot în această categorie intră Partidul Național-Creștin și celelalte grupări de dreapta, care nu vor să tragă însă o brazdă atât de adâncă. Se mulțumesc cu o reformă constituțională, cu un antisemitism activ și cu o orientare spre frontul antisovietic“.

După ce vorbește despre partide, Fischer, insistă asupra rolului activ și asupra importanței care revine M. S. Regelui, în viața noastră de Stat. Afirmă că în mâinile Sale, stau toate posibilitățile; prin voința și după judecata Sa vin și pleacă guvernele.

Ziarul trece apoi la atitudinea României în politica externă, caracterizată prin încercarea de a găsi un drum de mijloc. Semnalează străduințele ce se depun pentru câștigarea României într-o direcție sau alta, de slăbiciune. Vorbește despre problema înarmării, arată lipsurile și varietatea armamentului, fapt care ar forma o problemă delicată și greu de rezolvat în cazul când ea ar deveni acută.

Autorul își încheie articolul spunând: „Dacă țara ar fi mai săracă, situația României ar fi mai mult decât delicată. Bogăția are însă darul să acopere multe lipsuri. Cu toate aceste bogății, privind problemele externe și interne, impresia unei slăbiciuni nu poate fi ascunsă“.

Presă iugoslavă.

Ziarul POLITICA, cu data de 19 Mai, publică sub titlul „Schimbarea punctului de vedere al d-lui Vaida Voevod, față de politica internă românească“, următoarea corespondență din București:

„Cercurile politice românești și presa comentează viu, discursul de ieri al d-lui Vaida Voevod, fostul prim-ministru, ținut cu ocazia întrunirii partidului său „Frontul românesc“.

„În special se subliniază modul temperat al acestui discurs, căci d. Vaida Voevod, de data aceasta, n'a atacat ca înainte, nici Societatea Națiunilor și nici regimul de stânga al Franței. În afară de aceasta, d-sa s'a abținut de la preamărirea d-lor Hitler și Mussolini, limitând ideea fascistă și declarându-se pentru un naționalism democratic.

„Programul meu — a declarat d-sa — are un singur scop, stabilirea unui echilibru în viața României. D. Vaida a renunțat de data aceasta de a ataca pe evrei și partidele, exprimându-se pentru colaborarea tuturor cetățenilor României. În special este subliniat faptul că d-sa pentru prima dată în cursul ultimilor doi ani s'a exprimat pentru necesitatea unei colaborări între naționali-țărăniști și grupările sale. Precum se știe, d. Vaida a fost acum doi ani vicepreședinte și apoi președinte al Partidului Național-Țărănesc, și de câteva ori prim-ministru. Părăsind partidul său, din cauza unor divergențe privitoare la programul de activitate, țărăniștii și-au dat seama mai târziu de justele sale concepții, și-au început să le adopte. La fel a făcut și guvernul Tătărescu, aplicând în ultimul timp unele puncte ale programului său, ceea ce a dat oarecare satisfacții mișcării sale. D. Vaida, deși în realitate n'a chemat pe național-țărăniști, pentru o colaborare, totuși declarația sa este interpretată în cercurile politice ca atare. D. Vaida a condamnat dorința național-țărăniștilor, să ajungă la guvern cu orice preț. Cercurile politice subliniază în special faptul că d. Vaida, într'un timp relativ scurt, a fost primit de două ori în audiență de Rege, după care a avut numeroase întrevederi cu diferiți politicieni români, ca d-nii: Iorga, Gh. Brătianu și Octavian Goga.

„În orice caz, scrie în concluzie ziarul, plecarea guvernului Tătărescu nu se va face înainte de toamna acestui an, fapt ce a fost confirmat cu ocazia vizitei d-lui Rustu Aras la București, când a fost stabilit că d. Tătărescu, în calitate de șef al guvernului român, va vizita Ankara, la 30 Octombrie.

Presă engleză.

NEWS CHRONICLE din 15 Mai publică un interviu, pe care d-na Alexandrina Cantacuzino, l-a acordat ziarului, cu ocazia șederii sale în Londra, unde s'a dus în calitate de președinte a Asociației femeilor române. Întrebată despre situația economică din țară, a răspuns:

„Refacerea economică a României este incontestabilă. Finanțele țării sunt înfloritoare; iar bugetul, nu numai că este echilibrat, dar a dat și un excedent. Exploatarea bogăției miniere și forestiere a României este în plin progres.

„În ceea ce privește politica internă, aceasta nu lasă nimic de dorit, nefiind nicio problemă gravă de rezolvat. În politica externă, România a fost totdeauna și este credincioasă amicilor săi“.

La întrebarea firească, despre Garda de Fier, d-na Cantacuzino a dat următorul răspuns:

„Este o mișcare a tinereții, ce are o anumită vitalitate, dar n'a ajuns încă să aibă bunul simț sau echilibrul oamenilor maturi, care au luptat și au plătit scump pentru libertatea lor. Dar Regele vegheză și muncește. Dragostea Lui pentru tineret îl va face să fie iubit și respectat de dânsii“.

ECONOMIE ȘI FINANȚE

Presă Statelor-Unite.

CHRISTIAN SCIENCE MONITOR din 27 Aprilie publică sub titlul „Refacerea economică a României“, o corespondență din București, în care dovedește că refacerea economică a țării a început în ultimii ani până și cele mai optimiste așteptări. Mai mult încă, balanța comercială, arată un excedent de peste 8 miliarde. Așa că speranțele întregii țări s'au ridicat mult mai mult decât au fost vreodată.

Fără a aduce date statistice, autorul descrie activitatea economică a țării, în toate ramurile ei, arătând progresele făcute și situația înfloritoare la care s'a ajuns. De asemenea vede și situația financiară îmbunătățindu-se zi de zi.

DIVERSE

Presă engleză.

DAILY TELEGRAPH din 17 Mai, publică o corespondență din București, redând textual rezoluția adoptată la congresul Federației societăților liber profesioniștilor.

Corespondentul crede că prin aceasta s'ar atinge nu numai interesele minoritarilor, ci și ale capitaliștilor care operează în România. Apoi adaugă:

„Deși hotărârile de mai sus sunt pentru un moment numai teoretice, consecințele lor pot fi mari, de oarece Federația este o grupare puternică și cu influență. Ea poate aplica în mod arbitrar o parte din rezoluții, eum ar fi eliminarea elementelor minoritare din profesiunile libere, care sunt controlate de sindicate“.

VIZITA SUVERANILOR ITALIEI LA BUDAPESTA

Presa maghiară.

Presa ungară din 19 Mai a salutat vizita Suveranilor italieni, în editoriale, în limba italiană, exprimând în termeni extrem de călduroși, bucuria poporului maghiar, că Suveranii națiunii puternice italiene, au cinstit Ungaria cu vizita lor.

UJ MAGYARSÁG, naționalist, scrie:

„Poporul maghiar fericită în persoana Regelui și Impăratului italian, noua dreptate, care radiază pe firmamentul Europei. Trebuie să amintim că poporul Regelui și Impăratului italian și-a ridicat cuvântul pentru prima dată în interesul cauzei noastre nepieritoare“.

FUGGETLENSÉG, semioficios, declară:

„Suveranul italian ne vizitează în semnul aprecierii, spunând că deși suntem puțini și mutilați, nu suntem mai prejos decât nici o altă națiune a lumii. Ungaria nu uită niciodată cuvintele și faptele pe care le-a săvârșit întemeietorul Imperiului: Mussolini, în interesul dreptății noastre. În poporul lui Arpad, nu se va înșela niciun prieten“.

ESTI KURIR, democrat, constată:

„Ungurimea și națiunea italiană este contopită prin virtutea amintirilor comune din trecut și prin imperativul real de azi, că, colaborarea acestor două țări prietene este necesară pentru pacea Europei și cea internațională“.

MAGYARSÁG, liberal, scrie:

„Avem încrederea în dreptatea latină, care înseamnă că țara aceasta mică, așteaptă izbânda cauzei dela ea. Din acest motiv, felicităm cu omagii, dragoste și căldura inimii noastre pe Suveranii italieni“.

Ziarele descriu impresionanta defilare a armatei în fața publicului invitat, a corpului diplomatic și a Suveranilor.

BUDAPESTI HIRLAP din 20 Mai, în editorial, scrie:

„Ungaria nu plânge asupra trecutului, ei privește cu curaj în viitor, înlăturând ruinele și făcându-și nou cămin din pietrele vechi“.

PESTI NAPLO, din 21 Mai, scrie sub titlul: „Honvéddel orfan“: „N'au fost toți soldații unguri aici, deoarece o parte din ei slujese în corpurile de armată din Praga și București, pentru scopuri străine. Ei de fapt, ar trebui să servească la noi. Armatele vecinilor dispun de avioane și tancuri. Lor li s'a permis aceasta, de altă parte, se menține o țară în starea desarmată. Dar nu facem politică, noi exprimăm numai chemarea instinctului“.

UJ NEMZEDÉK, cu aceeași dată, declară:

„Suveranii nobili și însoțitorii lor, a trebuit să simtă în elipele acestea majestoase, vocațiunea istorică a acestei națiuni mici și prost apreciate, precum și energia misterioasă ce radiază din noi, pe care nu o poate răpune nicio supremațiune numerică“.

Presa din 22 Mai continuă a sărbători cu entuziasm, fastul extraordinar cu care sunt găzduiți Suveranii italieni. Ziarele subliniază că dinastia Savoia s'a contopit cu aspirațiunile naționale italiene, rușind să creze un Imperiu mondial, care a observat valoarea dinamică a

națiunii ungare. Semioficiosul FUGGETLENSÉG din 22 Mai, în editorial, scrie că Ungurii nu uită generozitatea Italiei cu care a scos Ungaria din izolarea politică și o socotește ca parteneră egală. Ziarul adaugă că atenția opiniei publice mondiale, se concentrează actualmente asupra problemelor ungare, care sunt: egalitatea militară și situația gravă a minorităților. El declară că Mica Înțelegere, văzând prietenia indestructibilă italo-maghiară, vorbește într'un ton mai moderat.

Presa italiană.

Presa italiană publică articole și corespondențe despre vizita Regelui Victor Emanuel la Budapesta.

GIORNALE D'ITALIA din 19 Mai scrie: „Călătoria Regelui Italiei în Ungaria, consacără prietenia între aceste două popoare, prietenie care s'a cimentat în momentele supreme ale istoriei Europei. Acest popor, legat de noi de o vie simpatie spirituală, a recunoscut supremele rațiuni ale războiului nostru din Africa Orientală. Poporul maghiar, după războiul european, a găsit în Italia o putere care să-i înțeleagă valoarea și nevoile ei“.

IL POPOLO D'ITALIA din 20 Mai declară: „Conștiința publică ungurească, simte cât de realistă și tangibilă este politica italiană și ceea ce însemnează atunci când Roma vrea să dea prietenilor credincioși și încercați, ea Ungurii, prezența ei atentă.“

Presa franceză.

LE TEMPS din 20 Mai, scrie, în legătură cu vizita Suveranilor italieni la Budapesta:

„Nu se poate contesta că relațiile italo-maghiare păstrează un caracter deosebit de cordialitate.“

„Ungurii sunt recunoscători Italiei, prima putere care după războiu le-a întins mâna și i-a ajutat să iasă din izolarea în care se aflau după înfrângerea imperiilor centrale. Ei nu au uitat că d. Mussolini, în diferite rânduri, a încurajat campania în favoarea revizuirii tratatului dela Trianon.“

„Guvernul din Roma, s'a străduit să apropie Viena și Budapesta, iar protocoalele italo-austro-ungare au constituit baza unui sistem menit să ușureze o organizare a regiunii dunărene, conform intențiunilor Italiei, în această parte a Europei, unde aspiră să joace rolul de odinioară a fostei monarhii Habsburgice.“

„Politica externă a Ungariei, îndreptată contra Statelor Micii Înțelegeri, se întemeia mai ales pe amiciția italiană, nu fără însă a căuta un punct de sprijin la Berlin. De atunci, a intervenit politica concertată italo-germană, care părea să favorizeze țelurile ungare. Dar înțelegerea între Roma și Berlin s'a produs, după ce o importantă evoluție a politicii ungare fusese săvârșită. D. Daranyi, succedând d-lui Gömboes, și-a concentrat toată activitatea în vederea strângerii legăturilor cu Austria. Astăzi maghiarii îngrijorați de acordul italo-iugoslav, își dau seama că nu poate exista pentru ei o prosperitate trainică, fără o organizare solidă a regiunii dunărene, organizare care nu este posibilă decât sub forma unei cooperări permanente a Statelor interesate.“

„Proiectul unei colaborări economice între Austria, Ungaria, Iugoslavia, România și Cehoslovacia, colaborare care ar avea ca urmare inevitabilă o apropiere politică, este în prezent obiectul unui examen atent în toate cancelariile Europei Centrale.“

„Maghiarii care se arată dispuși să ușureze un reglement de această natură, înțeleg totuși, să puie acestui proiect oarecare condiții prealabile. Prima din aceste condiții ar fi în spiritul lor, egalitatea de drepturi, sub forma putinții pentru ei de a se înarma după voie.

„Dacă vizita Suveranilor italieni este o mărturie a cordialității relațiilor italo-ungare și a solidității sistemului stabilit de protocolurile dela Roma, nu este totuși probabil, că ea va modifica orientarea care se manifestă astăzi, spre o grupare economică a Statelor din regiunea dunăreană, în respectul independenței și suveranității acestora“.

LE JOURNAL din 21 Mai, ocupându-se de conversațiile diplomatice care au avut loc la Budapesta, cu ocazia vizitei regelui Italiei, scrie între altele:

„Se afirmă la Budapesta că nu e vorba actualmente de a se crea un fapt îndeplinit, de a se proclama rearmarea Ungariei sub patronajul Italiei.

„Acest act ar fi trebuit să fie îndeplinit de mult.

„Din contră, Ungaria cere recunoașterea suveranității sale. O suveranitate, o egalitate de drepturi care cuprinde bineînțeles, rearmarea așa precum e practică în Statele Micii Înțelegeri.

„Dar revizionismul? Ni se va obiecta?

„La revizionism, Ungaria nu poate renunța. Ea trebuie să păstreze speranța de a redobândi, odată și prin mijloace pacifice, — se subliniază acolo — provinciile pur ungurești, pe care i le-au smuls tratatele de pace“.

Sub titlul „Roma ar dori să apropie Ungaria, Iugoslavia și România“, ziarul LE FIGARO, scrie: „O înțelegere între Belgrad, Budapesta și București, acesta este scopul actual și imediat al diplomației italiene. Pentru politica italiană ea ar prezenta avantajul de a asigura în mod temeinic influența sa în bazinul Dunării, de a înlătura pericolul unei regrupări dunărene orientată către Puterile occidentale, de a prepara pactul italo-român, corolar al pactului italo-iugoslav și în fine de a zdrobi în mod definitiv Mica Înțelegere“.

Presa engleză

TIMES din 19 Mai publică o corespondență din Roma, din care reiese că faptul, că M. S. Regele Italiei este însoțit de contele Ciano, dovedește că cu această ocazie vor avea loc și discuții politice. Ziarul adaugă:

„Știrile din Budapesta, în care se vede satisfacția pentru atitudinea de simpatie arătată de presa italiană declarațiilor ministrului ungar al apărării naționale, că Ungaria va pretinde în curând dreptul de paritate în armamente, dovedesc iarăși posibilitatea că și această problemă va fi discutată odată cu altele“.

Ziarele din 20 și 21 Mai publică lungi corespondențe din Budapesta, descriind sosirea și primirea grandioasă a M. S. Regelui Victor-Emanuel al Italiei la Budapesta.

TIMES, remarcă următoarele:

„Toate cotidienele de seamă din Budapesta, urează bun venit în italienește, scoțând în evidență faptul că prietenia dintre cele două țări, datează încă din evul mediu, precum și faptul că ambele s'au inspirat dela cultura latină a Romei medievale, care a format caracterul și perspectivele amândurora“.

TIMES din 22 Mai se referă într-o scurtă corespondență din Budapesta, la conversațiile avute de contele Ciano cu d. Daranyi, primul ministru al Ungariei și cu alți membri ai cabinetului ungar, scriind că după câte se poate afla, aceste conversații sunt atât de natură politică, cât și economică.

Presa germană.

DEUTSCHE DIPLOMATISCH-POLITISCHE KORRESPONDENZ din 21 Mai, oficios guvernamental, subliniază că în cursul cuvântărilor ținute la Budapesta de Regele Italiei și de Regentul Ungariei, s'a confirmat din nou, amicitia care leagă aceste două țări de Germania. Acest fapt a provocat de sigur o mare desiluzie acelor care caută să micșoreze importanța colaborării germane, pentru refacerea Europei Dunărene.

Ziarul afirmă că Germania și Statele semnatare ale protocolurilor dela Roma, nu vor să încheie nicio înțelegere în dauna altor State și că din contră ele sunt dispuse să favorizeze propășirea bunelor raporturi cu celelalte State. Bunăvoința lor însă, este, după cum este și natural, limitată de nevoia de a se opune la combinații arbitrare, care nu ar ține de loc seama de interesele lor vitale.

Presa elvețiană.

Ocupându-se în numărul din 18 Mai, de vizita familiei regale italiene la Budapesta, NATIONAL ZEITUNG, scrie între altele:

„Prin vizita familiei regale la Budapesta, Ungaria va fi compensată oarecum, pentru nesiguranța în care a fost adusă prin încheierea pactului dela Belgrad și se va liniști, văzând că păstrează neștirbită prietenia Italiei. În schimb, recente declarații ale lui Schuschnigg, dau loc presupunerii că Austria nu s'ar solidariza cu Italia, dacă aceasta ar părăsi Liga. E probabil, că în acest caz, Viena ar preferi să rămâie alături de Praga“.

BASLER NACHRICHTEN, cu aceeași dată, constată:

„Această vizită nu va aduce cu sine nimic nou în domeniul politic. Italienii vor doar să arate că interesul lor pentru chestiunile din bazinul dunărean nu a scăzut și să dovedească ungarilor că tratatul dela Belgrad n'a atins nicidecum prietenia cu Budapesta. Subiectul cel mai interesant al conversațiilor d-lui Ciano, îl va forma așa-zisa apropiere Viena-Praga-Budapesta. Ministrul de externe al Italiei va încerca să oprească o evoluție în această direcție, afirmând că Roma n'are intenția să sacrifice independența Austriei. Ungurii sunt însă, de părere, că Roma a retras sprijinul său revizionismului maghiar, deoarece principiul fundamental al revizionismului a fost sdruncinat prin recunoașterea granițelor Iugoslaviei din partea Italiei.

„Se crede că guvernul dela Budapesta, nu se va folosi de ocazia vizitei familiei regale, pentru a anunța în mod oficial, restabilirea serviciului militar obligator. Ar fi doar o formalitate — deoarece în realitate serviciul militar obligator este de mult introdus în Ungaria—iar guvernul maghiar nu va voi să aleagă pentru îndeplinirea acestei formalități o ocazie și un mod care ar putea su-păra în chip inutil Statele Micii Înțelegeri“.

Presa polonă.

În numărul din 22 Mai, KURJER WARSZAWSKI, publică o corespondență din Budapesta, din care reproduse următoarele:

„Ziarul UJ NEMZEDEK, anunță că au început ieri consfăturile dintre contele Ciano, premierul Daranyi și ministrul Kanya; aceste consfătuiri se vor termina sâmbătă, ziua plecării perechii regale italiene, apoi se va publica un comunicat asupra rezultatelor obținute.

„Punctul principal al discuțiilor de azi a fost raporturile dintre Austria și Ungaria față de Cehoslovacia și Mica Înțelegere. Tratatul au fost foarte puternic influențate de faptul că deși Mussolini și-a exprimat do-

rința, ca Viena să nu se apropie de Praga, totuși relațiunile austriace-cesoslovice sunt din ce în ce mai bune. Și mai mult, cu tot protestul Germaniei, Cehoslovacia reglementează relațiunile sale comerciale cu Austria, în baza unui principiu de preferințe, și este gata să acorde asemenea facilități economice și Ungariei.

„Expozeul ministrului Krofta, la comisia afacerilor străine a Parlamentului cehoslovac, a îngreuiat mult misiunea contelui Ciano în tratativele cu Ungaria. În acest expozeu ministrul Krofta spune, că înțelege necesitatea îndepărtării obstacolelor care împiedecă apropierea dintre Budapesta și Praga, după exemplul apropierii dintre Praga și Viena. Nu mai puțin, el este convins că și în Ungaria a început să se înțeleagă necesitatea unui acord central-european. Svonurile despre crearea unui triumphiu Praga-Viena-Budapesta, după părerea ministrului Krofta, poate să aibă o singură interpretare, aceea a creării unui sistem de colaborare economică și de preferințe reciproce, sistem care să cuprindă toate Statele din basiniul dunărean, și care să țină seamă de interesele Italiei și ale Germaniei. Ar fi foarte regretabil — a spus ministrul Krofta — dacă Ungaria, prin denunțarea unilaterală a clauzelor tratatului dela Trianon, ar stânjeni dezvoltarea colaborării Statelor din basiniul dunărean. Nu este numai o coincidență, faptul că ministrul Krofta a ținut expozeul său despre politica externă a Cehoslovaciei, dar mai ales despre relațiunile ei cu Ungaria și Austria, în momentul când a avut loc vizita perechii regale italiene la Budapesta și în ziua când contele Ciano încearcă să mențină Ungaria în orbita politicii ortodoxe, adică stânjenirea procesului de colaborare regională a Statelor mai mici, cu excluderea concurenței marilor Puteri.

„Rezistența Ungariei față de înțelegerea cu Cehoslovacia și Mica Înțelegere depinde — în afară de condiția obținerii dreptului egal de înarmare și de ameliorarea soartei minorităților ungare din Statele Miciei Înțelegeri — și de faptul, întru cât, Anglia ar fi dispusă să sprijine activ concepția ministrului Hodza. În această privință, situația este încă neclarificată“.

Presă austriacă.

Ziarul vienez WELTBLATT din 21 Mai, al burghezilor catolici, ziar foarte apropiat de guvern, publică un articol de fond intitulat: „Zile grele în Ungaria“.

Ziarul spune între altele, că Ungaria se pregătește să-și recucerească egala îndreptățire printre țările Europei Centrale. El adaugă că în ce privește egala îndreptățire militară, Ungaria a întâmpinat rezistența Statelor Miciei Înțelegeri, sub motivul că o Ungarie înarmată ar putea pune pe tapet chestiunea minorităților și s'ar deda la un revizionism violent.

„Asistăm acum, continuă WELTBLATT, la o fază mai realistă, și anume din clipa când cei doi prieteni puternici ai Ungariei, Germania și Italia, au dat să se înțeleagă că aspirațiile în materie de revizionism teritorial nu sunt actuale. Revizionismul ungar a cedat locul unei înțelepte năzuințe după cele ce se pot realiza, adică protecția eficientă a minorităților și egala îndreptățire a Ungariei pe teren militar“.

După ce arată că Ungaria consideră vizita președintelui Austriei și cea a Suveranilor Italiei la Budapesta ca o încurajare în direcția năzuințelor sale, ziarul adaugă:

„Restabilirea suveranității depline a Ungariei, care ar fi salutată de Austria cu multă simpatie, trebuie să facă dovadă că o ordine mai trainică în Europa Centrală nu se poate realiza, decât pe terenul egalei îndreptățiri. Politica protocoalelor dela Roma, reprezintă tocmai astfel de principii și aceste protocoale sunt — cum a spus în toastul său Regele Victor Emanuel — „deschise pentru orice dezvoltare ulterioară“.

Ziarul oficios NEUISKEITS-WELTBLATT, comentând vizita la Budapesta a Suveranilor Italiei, scrie: „Faptul că Suveranul Italiei și-a asumat personal și mai ales într'o capitală din Europa centrală rolul de interpret al protocoalelor dela Roma și al extinderii lor, constituie o manifestare foarte precisă a voinții ferme a Italiei, de a nu renunța la interesele sale în Europa centrală“.

DECLARAȚIILE D-LUI DARANYI ȘI REÎNARMAREA UNGARIEI

Presă maghiară.

BUDAPESTI HIRLAP din 16 Mai comentând discursul ministrului armatei spune: „Ungurii nu pretind egalitatea de drept cu intențiuni ofensive, ci defensive. Nu vrem să figurăm ca părți subordonate la masa verde, când se va discuta cauza națională ungară. Pretindem egalitatea de înarmare pentru a demonstra prietenilor noștri că le suntem credincioși și reprezentăm o valoare militară și la caz de nevoie îi putem ajuta efectiv“.

UJ MAGYARSAG, în editorialul din 15 Mai, scrie:

„Egalitatea de drept de înarmare nu poate întârzia și ea nu poate fi obiectivul unei tocmeli între Statele europene.

Semioficiosul UJ MAGYARSAG din 22 Mai, scrie:

„În legătură cu egalitatea înarmării, am declarat în neînmărate rânduri că problema aceasta nu poate fi obiectivul unei tocmeli. Noi nu suntem dispuși să aducem niciun sacrificiu pentru egalitatea de drept. Egalitatea de înarmare ni se cuvine gratuit și de drept și o vom realiza la timp potrivit, din inițiativa noastră proprie“.

MAGYARSAG, opoziționist-legitimist, scrie:

„Ministrul de externe cehoslovac, oricât de loial a vorbit despre egalitatea militară ungară, totuși conținutul discursului cuprinde un punct de vedere pe care noi nu-l putem accepta. Anume: Ungaria nu poate să facă niciun compromis de contraserviciu în legătură cu recunoașterea aspirațiilor sale la egalitatea de drept“.

Presă franceză.

JOURNAL DES DÉBATS din 18 Mai, sub semnătura d-lui Albert Mousset, publică sub titlul „Reînarmarea Ungariei“, un articol, din care extragem:

„Cancelariile Miciei Înțelegeri au în acest moment schimbări de vederi, asupra atitudinii de adoptat față de eventualitatea denunțării de către Ungaria a clauzelor militare ale tratatului dela Trianon.

„Precedentul ereiat de Austria, se prezintă în condiții deosebite. De altfel, acordurile între Statele Micii Înțelegeri, erau îndreptate mai mult contra Budapestei, decât contra Vienei.

„De altfel, Statele Micii Înțelegeri, pot riposta ușor: ele pot denunța la rândul lor oarecare clauze de demilitarizare (de pildă art. 51 din tratatul dela Trianon) și suspenda indemnitățile funciare datorite Ungariei, în urma aplicării reformei agrare. În orice caz inițiativa ungară, le va găsi unite și solidare“.

L'ORDRE din 21 Mai, publică sub titlul „Să nu ne facem iluzii“, un articol plin de rezerve față de o schimbare în orientarea politicii externe ungare, care ar interveni se zice, odată cu revenirea contelui Bethlen în fruntea guvernului maghiar.

In această privință articolul crede oportun de a re-
tenu se zice, odată cu revenirea contelui Bethlen în la tribuna Parlamentului:

„Nu sunt de acord cu acei care preconizează în politica noastră externă o nouă orientare care ne-ar apropia de țări susceptibile de a ne apăra contra pericolului german. Pentru moment, pericolul german nu există pentru Ungaria.

„Această afirmație nu a surprins decât pe acei care refuză să admită, că oricare ar fi personalitatea la cârmă, politica externă a Ungariei, rămâne indisolubil legată de revizionismului.

„De altfel, primirea făcută la Budapesta Suveranilor italieni, este o nouă indicație în această privință, Ungaria se bizuie cu drept cuvânt pe Italia, pentru a sprijini când va suna ora, întreprinderea ei revizionistă“.

Presa germană.

Recentele declarații făcute în Parlamentul din Budapesta de către d. Daranyi, președintele consiliului de miniștri al Ungariei, au produs un ecou foarte favorabil în presa Reichului. În comentariile apărute, ziarele insistă în deosebi asupra celor afirmate cu privire la politica regimului ungar față de minoritatea germană, și iau act cu satisfacție de promisiunile făcute.

Astfel BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 19 Mai, scrie printre altele:

„Prin discursul pe care l-a rostit în Parlament în chestiunea tratamentului germanilor în Ungaria, primul ministru Daranyi a adus un serviciu real și prețios relațiilor de prietenie dintre Germania și Ungaria. Pentru cei care au urmărit îngrijorarea cu care opinia publică germană a însoțit știrile despre situația precară a șvabilor din Ungaria, cele precizate de primul ministru maghiar pot fi socotite ca niște „cuvinte potrivite“, rostite „la timpul cuvenit“. Faptul că starea și tratamentul germanilor din Ungaria el le-a legat de problema minorităților maghiare din străinătate, formează o dovadă a înțelepciunii sale politice și confirmă ceea ce eu mai spus și alți bărbați de Stat unguri — printre care în primul rând contele Bethlen — și anume că succesul revizuirii pașnice va trebui să aibă la temelie o bună politică minoritară practică în interiorul Ungariei.

„Făcând abstracție de întâmplările neplăcute din ultimul timp, faptul că d. Daranyi n'a uitat din discursul său nici dureroasa problemă a maghiarizării numelor, precum și faptul că el s'a exprimat atât de categoric în sensul că naționalitatea minorităților nu va fi atinsă, nu pot fi decât salutare și însoțite de dorința ca cele spuse să fie auzite și însușite de toate autoritățile, de toate cercurile și societățile din Ungaria, care s'au obișnuit — în șovinismul lor orb — ca străduințele locale ale șvabilor să le socoată drept un pericol pangerman.

Anumite precizări, lipsite de obiectivitate și făcute în timpul din urmă, au determinat sabotarea procesului de aplicare al legilor școlare aduse de guvernul Gömbös. Și în această privință a fost bine nimerită declarația șefului guvernului care a arătat voința serioasă și hotărâtă de-a aplica aceste legiuiri școlare, care sunt menite să mulțumească și să asigure practicarea limbei materne în școlile minoritare.

„În sfârșit, trebuie să i se mulțumească primului ministru maghiar și pentru faptul că el este acela care se pronunță pentru prima dată, pe față, împotriva metodei de maghiarizare a numelor, atât de mult practică în Ungaria. Tăranul german-șvab a dovedit secole de-arândul, credință, ca față de patria maghiară ce și-a ales-o; a fost și este legat de soarta ungarilor, va rămâne și pe mai departe legat de ea, dacă i se va respecta naționalitatea și numele părinților săi. Privite prin această prismă, declarațiile primului ministru Daranyi, înseamnă o datorie a guvernului de pe urma căreia reputația ungară nu poate decât să câștige“.

BERLINER TAGEBLATT, cu aceeași dată, referindu-se tot la această chestiune, scrie: „Lămuririle date de d. prim ministru al Ungariei, d. Daranyi, cu privire la politica minoritară, au fost primite cu multă satisfacție de către opinia publică germană. Declarația că pretențiunile culturale ale șvabilor din Ungaria vor fi pe deplin satisfăcute, nu numai prin promisiuni, ci printr'un ajutor efectiv din partea Statului, este foarte potrivită pentru a da un nou impuls relațiilor de prietenie dintre cele două națiuni.

„Prin hotărârea de a soluționa doleanțele minorității germane, nu numai că se evită neplăcerile ocazionale care au existat toată vremea între Germania și Ungaria — lucru foarte dureros — dar prin această hotărâre și prin cuvântarea sa d. Daranyi a dat un exemplu despre felul cum ar putea fi aplicată o acțiune împăciuitoare în politica minoritară a întregii Europe Centrale“.

VOELKISCHER BEOBACHTER, în articolul de fond intitulat „Fugăduelile lui Daranyi“, după ce respinge în ton energic învinuirile presei maghiare de imperialism anexionist al Reichului față de Ungaria, scrie:

„Salutăm cu bucurie declarațiile primului ministru, anume, că doar recunoașterea benevolă a cetățeanului singuratic ar hotărâ apartinerea lui de un grup de popor și că nimănui nu i s'ar face în Ungaria un prejudiciu din faptul că ar purta un nume german sau străin. Recunoaștem în ele o clară renunțare la încercările de maghiarizare ale anumitor cercuri.

„Cu regret am trebuit să înregistrăm în ultima vreme în repețite rânduri șicanele organelor subalterne față de membrii din grupul de popor german care se declarau fățiș pentru naționalitatea lor și respingeau încercările de maghiarizare. Cu regret am trebuit să aflăm că faptul colaborării lor culturale cu organizațiile germane naționale era taxat drept o ilioialitate de Stat, ș. a. Aspra acțiune contra Germanilor cetățeni unguri care se opuneau maghiarizării numelui sau interveneau pentru poporul lor, nedemnul tratament al studenților germane din Reich de pildă, care au fost arestate sub falsă suspiciune și alte lucruri asemenea, erau de neînțeles și aruncau unele umbre asupra relațiilor reciproce. Noile declarații ale primului ministru ungar ne fac să ne așteptăm că aceste umbre vor dispărea pe viitor. Dorim ca relațiile dintre ungarismul și germanismul din Regatul Ungariei, să se desvolte tot atât de cordial și prieteneste ca și relațiile dintre ambele State și dintre germanismul din Reich și ungarismul bazate pe considerație reciprocă. Și de aceea ne place să trecem cu vederea și unele pașagii dubitative din considerațiile primului ministru“.

Presă belgiană.

L'INDEPENDANCE BELGE din 20 Mai dă următoarea relație a corespondentului său la Budapesta, în legătură cu chestiunea actuală a reînarmării ungare:

„Generalul Roeder, ministrul de război ungar, în trecătoare la Berlin, s'a înțeles cu mareșalul von Blomberg, asupra problemelor reînarmării Ungariei. O notă oficială a Agenției Stefani, anunță deplina adeziune a Italiei la această măsură.

„Pe de altă parte, Budapesta nu se așteaptă la o reacție energetică din partea Statelor Micii Înțelegeri care au prevăzut de mult această eventualitate.

„Poate că Germania și Italia vor privi reînarmarea Ungariei ca un nou succes strălucit al politicii lor. Aceasta însă nu împiedică astăzi orientarea Ungariei spre o apropiere de Statele Micii Înțelegeri. Toate evenimentele împing Ungaria spre o solidaritate mai strânsă cu Austria.

„O apropiere cu Praga nu este de asemeni exclusă.

„În definitiv, reînarmarea Ungariei care nu ar face decât să legitimeze o stare de fapt, și care din punct de vedere militar nu ar modifica în mod sensibil raportul de forțe în basinul dunărean, ar putea fi preludiul unei noi orientări politice ungare, puțin favorabile politicii germano-italiene“.

Presă elvețiană.

NATIONAL-ZEITUNG din 19 Mai reproduce o parte din declarațiile ministrului de război Röder, în Parlamentul maghiar, cu privire la restabilirea serviciului militar obligator în Ungaria. „Declarațiile generalului Röder, scrie în continuare, corespondentul dela Budapesta, sunt interpretate ca o confirmare a svonurilor după care guvernul maghiar ar fi stat de mai multă vreme în legătură cu alte State, pentru a pregăti acest pas, pe cale diplomatică. Se vede deci, că nu e vorba de un act unilateral al guvernului maghiar. În discursul său, ministrul Röder s'a îndreptat în mod hotărât împotriva oricărei influențe politice asupra armatei. Personalitatea ministrului Röder e de altfel o garanție pentru toate partidele din Ungaria, că armata nu va fi supusă niciunei influențe politice“.

Presă greacă.

Ocupându-se de chestiunea reînarmării Ungariei, ELEFTEROV VIMA din 17 Mai, consideră că e vorba de

„o schimbare teoretică“, având în vedere că Ungaria rearmase deja înainte de a denunța tratatul dela Trianon.

KATHIMERINI constată în aceeași zi că „... dacă atmosfera internațională a permis Ungariei să se armeze, fără a se teme de vreo reacțiune din partea vecinilor săi, Statele Micii Înțelegeri au, acum dreptul de a nu ține seama de limitările impuse de aceleași tratate.

Dacă Ungaria își sporește reînarmarea, Statele Micii Înțelegeri au perfect dreptul de a-și întări granițele lor și de a lua măsurile ce vor crede necesar, pentru a asigura „statu quo-ul teritorial“.

Presă bulgară.

Referindu-se la cuvântarea generalului Röder, ministrului de război și la declarațiile d-lui Daranyi, președintele Consiliului de Miniștri al Ungariei, în legătură cu dreptul de înarmare a Ungariei, d. Spisarevski, cunoscut publicist bulgar, cercetează, în coloanele ziarului SLOVO din 19 crt., atitudinea Statelor Micii Înțelegeri față de aceste declarațiuni și spune:

„Comit o mare greșală aceia ce cred că Mica Înțelegere este în contra egalității de drepturi pe care le pretinde Ungaria.

„Există doar o deosebire importantă între cele două puncte de vedere.

„Praga, Belgrad și București, sunt de acord a se acorda Ungariei, egalitatea cerută, numai că în schimbul unor garanții complimentare ce ar întări siguranța lor“.

În numărul său din 17 Mai, ziarul NOVA CAMBANA, publică impresiile din Ungaria a unui corespondent ocazional.

Între altele, acesta scrie:

„În Ungaria chestiunea relațiilor dintre Budapesta și Statele Micii Înțelegeri sufocă atmosfera.

„Politicește, Ungaria este ermetic închisă și pentru ea nu există decât o ieșire — prin Austria.

„Trebue ca cineva să respire doar câteva săptămâni această atmosferă sufocantă, spre a simți întreg tragismul situației.

„Singurul sentiment real ce dominează sufletul ungarilor, mari și mici, este setea de luptă în contra nedreptății tratatelor de pace. Sentimentul acesta orbește rațiunea, ca și simțul realității. El împiedică posibilitatea creării unor relațiuni normale cu Bucureștii, Belgrad și Praga“.

CONVERSAȚIILE DIPLOMATICE DELA PARIS ȘI LONDRA

Presă engleză.

DAILY TELEGRAPH din 17 Mai se interesează de impresiile franceze și engleze, formate în cursul schimbărilor de vederi dela Londra și Paris.

Ziarul crede că subiectul principal a fost situația din Europa Centrală, deoarece, adaugă ziarul: „Conversațiile cele mai interesante de săptămâna trecută, au fost acelea în care oamenii de Stat ai țărilor dunărene, au discutat cu oamenii de Stat francezi și englezi, planurile pe care le au pentru cooperarea în apărarea independenței lor. Acestea au insistat ca primejdile care amenință Europa Centrală, s'au înmulțit din cauza lipsei de interes arătată față de afacerile dunărene.

„Aflăm că oamenii de Stat francezi și englezi sunt în

deplin acord, că trebue să se dea mult mai multă atenție situației în Europa Centrală. S'au desmintit totuși svonurile cum că s'au înțeles a face o declarație, arătându-și interesul pe care-l au de a se păstra Statu-quo-ul în zona dunăreană“.

DAILY MAIL din 18 Mai, sub semnătura d-lui Ward Price, este de părere că, dintre contactele diplomatice care au loc la Londra, acele care prezintă cel mai mare interes imediat, este întrevăderea d-lui Guido Schmidt, ministrul de externe al Austriei, cu d. Eden.

D. Ward Price, desminte svonul că ministrul austriac, ar fi venit anume la Londra, pentru a obține făgăduiala Angliei, de a apăra independența Austriei, în caz când

va fi amenințată. La întrevăderea avută cu d. Schmidt, acesta i-a spus textual:

„Pentru noi independența țării noastre este un fapt stabilit și recunoscut de toate Puterile europene. N'avem nicidecum intenția de a admite că continuarea existenței sale, poate fi pusă la îndoială“.

„Dr. Schmidt, continuă d. Ward Price, are o părere optimistă despre securitatea europeană. D-sa crede că actuala încordare europeană cu pregătirile militare și economice în curs, nu sunt decât exprimarea unei dorințe puternice și generale pentru pace“.

NEWS CHRONICLE din 19 Mai publică un articol al d-lui Vernon Bartlett, în care-și asigură cititorii, că Statele dunărene se tem de politică și intențiile Romci și ale Berlinului.

„In cele mai de autoritate cercuri viceneze, scrie ziarul, sunt temeri că lupta Austriei pentru independență, precum și a Cehoslovaciei, iar acum în urmă a celorlalte State dunărene, va deveni în câteva săptămâni, mai acută decât oricând.

„Se zice că, între Roma și Berlin, s'a ajuns la un acord de a aștepta până după încoronare și apoi, să se ia cele mai drastice măsuri față de aceste State, afară numai dacă Puterile apusene vor arăta lămurit în cursul conversațiilor dela Londra, că vor lua la rândul lor, măsuri puternice de a le apăra“.

Redactorul diplomatic al ziarului MORNING POST, din 20 Mai, este de părere că, planul de cooperare economică între Statele dunărene, discutat la Londra, deși a primit aprobarea în principiu a guvernului englez, totuși aplicarea lui practică este încă foarte problematică. Crede pe de altă parte, că dacă s'ar face propuneri concrete, guvernul britanic ar fi gata să le ajute pe cât îi va sta în putință.

Apoi adaugă:

„Greutatea cea mare este că în afară de Cehoslovacia, toate celelalte State dunărene, ca România, Iugoslavia, Bulgaria, Austria și Ungaria, sunt mai mult State agricole. Pentru a-și desface produsele lor, au nevoie de piețe străine și aceste nu se pot găsi decât în Italia și Germania. E deci foarte îndoielnice, dacă un bloc dunărean se poate ori nu menține, fără cooperarea unuia sau ambelor acestor State.

„Dar, Italia și Germania, sunt contra formării unui atare bloc, deoarece își dau seama că existența lui ar fi un obstacol influenței lor și fără îndoială, că face tot ce le stă în putință ca să-l împiedece“.

TIMES din 22 Mai, este informat din Praga, despre declarațiile d-lui Krofta, făcute în Parlamentul cehoslovac, când a făcut un examen al situației internaționale, referindu-se în special la Mica Înțelegere.

„D. Krofta, adaugă ziarul, rezumând decalarațiile pe care le dă aproape în întregime, și-a exprimat încrederea în viitoarea colaborare dintre țările dunărene, cu partea-para Germaniei și a Italiei, ceea ce este vital intereselor păcii din Europa Centrală“.

DAILY TELEGRAPH din 22 Mai, publică un lung editorial, în care, după ce analizează rostul declarațiilor făcute de d. Eden, primilor miniștri ai dominioanelor, se ocupă de convorbirile cu reprezentanții Statelor Dunărene, scriind:

„Reprezentanții Statelor dunărene, care au fost de curând în Londra, au rămas foarte impresionați de strânsa înțelegere ce domnește între Franța și această țară, precum și de viul interes al ambelor, pentru liniștea europeană. Ei au găsit cea mai bună dovadă, în progresul reînarmării engleze. Despre determinarea națiunii noas-

tre de a-și menține influența într'o lume tulburată, așa că s'au înapoiat cu o nouă speranță, că pacea va fi menținută, cu hotărârea de a-și face datoria pentru a o menține. O asociație mai strânsă a Statelor danubiene le-ar fi de mare folos“.

Intrevăderea dela Paris, dintre d-nii Litvinoff și Delbos, interesează presa engleză, întru cât privește vreo posibilă modificare a pactului franco-sovietic.

MORNING POST din 19 Mai, scrie: „Avem toate motivele să credem că d. Litvinoff a insistat pe lângă d-nii Delbos și Blum, pentru o „completare“ a pactului franco-sovietic, în sensul unei convenții militare. Inșă, primul ministru al Franței, precum și ministrul de externe, dând d-lui Litvinoff toate asigurările despre lealitatea Franței față de pact, așa cum se află, i-au explicat că Franța nu-și poate lua nicio altă obligație și nici de a mări colaborarea cu Moscova.

„D. Blum, își dă seama, că dacă Franța ar face acest lucru, ar primejdi bunele sale relații cu Londra. Deci, în esență, politica externă a d-lui Blum, este că, nimic nu trebuie să se amestece în înțelegerea cordială franco-engleză“.

TIMES, cu aceeași dată, fiind informat din Paris, despre caracterul întrevăderii avută de d. Litvinoff cu d-nii Blum și Delbos, exprimă următoarea părere:

„Venind, după cum se vede, într'un timp când atmosfera este plină de svonurile unei modificări a pactului franco-sovietic, reafirmarea comună despre fidelitate reciprocă față de ael instrument, merită toată atenția“.

MANCHESTER GUARDIAN din 20 Mai redă părerea care domnește în cercurile oficiale din Berlin, cum că declarațiile din comunicatul oficial, exprimând legăturile dintre Soviete și Franța și aderarea acestor țări la Liga Națiunilor „nu pot fi decât sterile și legate de o alianță care a dispus securitatea din Europa de răsărit, măbind încordarea și dezordinea din Europa, în general“.

MANCHESTER GUARDIAN din 21 Mai se ocupă de opinia din Moscova, arătând că presa sovietică insistă asupra însemnătății conversațiilor dela Paris, susținând că pactul franco-sovietic a reușit să menție pacea în Europa.

Presă franceză.

Conversațiile dintre d-nii Delbos și Guido Schmidt, fac obiectul principal al comentariilor ziarelor din 21 Mai.

LE PETIT PARISIEN, scrie: „Londra și Parisul se abțin dela orice încercare de a face ca Austria să devieze dela politica ei tradițională. Ballplatzul nu poate însă, decât să se feliците de sprijinul pe care îl găsește în marile capitale ale Occidentului, dorința poporului austriac de a-și păstra integral independența. Dacă acest sprijin ar lua o formă concretă, el ar risca să atragă asupra Austriei fulgerele Germaniei sau ura Italiei. La Londra și la Paris, se crede — ca și la Viena, că Austria poate și trebuie să-și păstreze toate prietenii. Totuși, sprijinul franco-englez îi este moralmente asigurat și și-ar găsi, în caz de primejdie, o expresie politică corespunzătoare“.

ECHO DE PARIS, sub semnătura lui Pertinax, scrie: „Pentru moment, d. Guido Schmidt, pare a fi primit numai asigurarea că d-nii Eden și Delbos, nu vor uita cauza Austriei în ziua în care negocierile în vederea unui pact occidental ar fi reluate cu Reichul. Austria și Un-

garia întâmpină mari greutăți, spre a se elibera de vechile lor prietenii și pentru a se adapta la necesitățile prezentului“.

L'OEUVRE, scrie că, pentru moment, nu există intenția de a se face o declarație franco-britanică asupra independenței Austriei și adaugă: „S'a ajuns la convingerea că ar avea mai multă greutate decât o asemenea declarație, faptul că s'ar lua o atitudine diplomatică hotărâtă în favoarea independenței și integrității Austriei în clipa în care vor fi reluate contactele diplomatice între Paris, Londra, Berlin și Roma“.

L'AMI DU PEUPLE, scrie: „Viena caută un sprijin împotriva axei Roma-Berlin. Franța este datoare să încurajeze această atitudine, dar ea este nevoită să o facă cu o prudență extremă, căci orice manifestare prea accentuată nu ar putea decât să provoace complicații din cauza rezervei pe care o observă Marea Britanie față de problemele Europei Centrale“.

EXCELSIOR, scrie: „In ce măsură vor putea Franța și Anglia, să ajute Austria, în menținerea independenței politicii sale interne și externe? Aceasta va depinde, într-o mare măsură, de înțelegerea de care vor da dovadă Dominioanele și opinia publică britanică“.

L'ERE NOUVELLE, scrie: „Viena ca și Budapesta, au fost nevoite să recunoască evidența: Italia nu mai are libertatea ei de acțiune. Astfel se explică schimbarea de atitudine, care se desemnează la Londra și la Paris, și care are drept urmare considerarea întregii probleme cu alți ochi decât în trecut“.

LE TEMPS, în editorial, examinând activitatea diplomatică desfășurată de d. Yvon Delbos, ministrul afacerilor străine, începând cu convorbirile pe care le-a avut la Londra și sfârșind cu întrevederile dela Quai d'Orsay, unde a primit pe d. Litvinoff, comisarul poporului pentru afacerile externe ale Uniunii Sovietice și pe d. Guido Schmidt, ministrul de externe al Austriei, face următoarele comentarii:

„Era firesc, dat fiind pactul de asistență mutuală franco-rus, ca ministrul afacerilor străine să se folosească de trecerea d-lui Litvinoff la Paris, pentru a procedea cu dânsul la schimburi de vederi, menite să precizeze toate aspectele politicii celor două guverne, în cazuri determinate.

„Comunicatul a subliniat precum se știe, comunitatea de obiective a politicii franceze și a politicii rusești, în vederea menținerii și a organizării păcii indivizibile și a securității colective; el a afirmat credința față de pactul de asistență mutuală și voința celor două guverne de a urma în cadrul Societății Națiunilor, o leală politică de colaborare internațională.

„In ce privește convorbirile d-lui Delbos cu d. Guido Schmidt, comunicatul publicat, anunță că cei doi miniștri au examinat diferitele aspecte ale situației europene și au constatat concordanța de vederi a celor două guverne asupra chestiunilor interesând cele două țări“.

Oficiosul francez, încheie cu următoarele:

„Nu este scutit de interes faptul că luările de contact ale d-lui Guido Schmidt la Londra și la Paris, să fi avut loc în momentul chiar când Suveranii italieni sunt în vizită oficială la Budapesta și atunci când politica austriacă și politica maghiară sunt strâns legale pentru asigurarea independenței economice și politice a celor două țări“.

D. Pierre Bernus, scrie în **JOURNAL DES DÉBATS**, în legătură cu convorbirile franco-austriace dela Quai d'Orsay:

„Austria se află într-o situație destul de delicată. In

cursul anilor precedenți, ea încredințase apărarea independenței ei Italiei. Cât timp a durat politica zisă dela Stresa, Austria a beneficiat de această situație. De când a survenit apropierea italo-germană, situația s'a modificat profund. Totul se petrece astăzi în jurul axei Roma-Berlin.

„De aceea guvernul austriac, care înțelege să salvgardeze independența țării, prin toate mijloacele de care poate dispune, dorește să tragă folos din simpatia și sprijinul franco-britanic. In acest sens, au fost orientate întrevederile dela Londra și dela Paris.

„Franța și Anglia sunt menite să ajute formarea unei organizații dunărene, spre care Ungaria îngrijorată, pare a tinde la rândul ei.

„Din acest punct de vedere, d. Guido Schmidt, a obținut de sigur, în cele două capitale, asigurări satisfăcătoare. Negocierile pe cale de a se înjgheba cu privire la pactul occidental, vor permite într'adevăr, Franței și Angliei, de a interveni cu folos în favoarea Austriei“.

L'INTRANSIGEANT, scrie, între altele:

„La Paris, s'a lucrat în favoarea consolidării Micii Înțelegeri și a Societății Națiunilor. La Budapesta, se caută să se distrugă acest sistem, prin consolidarea protocoalelor dela Roma și a axei Berlin-Roma.

„Această partidă, în care se joacă însăși soarta Europei dunărene, nu e deci, decât unul din aspectele giganticii partide, care opune blocul democrațiilor blocului dictaturilor.

„N'a sosit încă ora de a încheia. Trebuie să constatăm numai că guvernele dela Londra și dela Paris, au reluat inițiativa operațiunilor și că această redresare de ultima oră, creată de către noi motive de speranță, care se vor putea preciza la Geneva“.

NEUE ZÜRCHER ZEITUNG din 20 Mai, scrie următoarele într'un articol despre întrevederile politice dela Paris: Legăturile dintre Franța și Rusia vor rămâne după vizita lui Litvinov, aceleași ca și mai înainte, adică nu vor fi nici lărgite printr'o alianță militară și nu vor fi nici slăbite, cum ceruse Germania, drept condiție pentru încheierea unui pact de Vest. Comunicatul oficial prin care pactul franco-rusesc e prezentat ca o colaborare loială a celor două țări în domeniul politicii internaționale, e considerat în cursurile politice drept preluđu a unei acțiuni diplomatice comune pentru apărarea „statu-ului quo“ în Europa centrală, status quo, împotriva căruia dinamica axei Roma-Berlin, pare a se îndrepta în primul rând.

„Intrevederile dintre d. Delbos și Guido Schmidt, ministrul de externe al Austriei, sunt urmărite cu cel mai viu interes, de oarece Austria pare a fi în căutarea unei noi orientări. Aproximarea ei de Cehoslovacia și de Ungaria deschide—poate pentru cea din urmă oară—a perspectivă favorabilă solidarizării puterilor dunărene. După **ECHO DE PARIS**, n'ar fi exclus ca Londra și Parisul să dea o declarație comună, în favoarea unei atari grupări, care ar putea garanta în viitor independența Austriei. Franța, bazându-și politica externă pe Liga Națiunilor, păstrează prietenia cu Anglia, colaborează cu Rusia și favorizează apropierea dintre Londra și Moscova, apropiere care a devenit azi o chestiune de existență pentru Mica Înțelegere“.

Presa germană.

WESTDEUTSCHER BEOBACHTER din 25 Mai, în legătură cu problemele care privesc Europa centrală, după întrevederile din Londra și Paris:

„Acțiunea pe care Ministerul de Afaceri Străine al Franței încercase s'o după în această regiune, sub influența d-lui Hodza, este în scădere.

„Statele din basinal dunărean, precum și cele din Balcani, au observat sau încep să observe că nici capătul Sudic, nici capătul Nordic al axei Berlin-Roma, nu caută să le domine, ei că dimpotrivă, Italia și Germania respectă și apreciază autonomia și suveranitatea popoarelor și Statelor din Sul-Estul Europei“.

Presa sovietică.

Comentând comunicatul Ministerului de Afaceri Străine al Franței, dat după convorbirea dintre d-nii Blum, Delbos și Litvinov, IZVESTIA din 20 Mai, scrie:

„Documentul, care prin conținutul său este limpede și are un ton amical, lipsit de banalitate, îndreptățește pe deplin viul interes ce i s'a arătat. Importanța acestui document este sporită încă, prin faptul că apare după întrevederile dela Londra, în timpul cărora s'a desfășurat un schimb de vederi foarte însuflețit între diplomații diferitelor țări.

„Iar dacă presupunerile acelor ziare franceze, care declară că tezele stabilite în comunicatul Ministerului de Afaceri Străine al Franței, coincide cu părerile conducătorilor răspunzători ai politicii britanice, se dovedesc reale, acest document dobândește o importanță cu atât mai mare pentru cauza păcii și a securității colective.

„Comunicatul confirmă odată mai mult orientările

către securitatea colectivă, pacea indivizibilă și colaborarea internațională leală în cadrul Societății Națiunilor.

„Documentul publicat la Paris este un aport prețios la opera de luptă în favoarea păcii. Valoarea sa stă în aceea că cuvintele necesare au răsunat în clipa când primejdia unei explozii din partea agresorilor este resimțită mai puternic decât oricând, acum când victimele unei eventuale agresiuni sunt desemnate din ce în ce mai fățiș și cu o sfidare din ce în ce mai mare.

„Efectivitatea documentului publicat și importanța principiilor cuprinse în el, pe care toți amicii păcii nu pot decât să le aclame, vor depinde însă de continuitatea și energia cu care cuvintele și formulele diplomatice vor fi transformate în fapte. Este neîndoelnică că confirmarea formulei indivizibilității păcii ca bază a politicii externe a două din cele mai mari puteri mondiale, trebuie să ajungă în desfășurarea ei la hotărârea de a apăra acest principiu cardinal al securității generale nu numai cu vorba, ei și cu fapta. Același lucru este valabil și pentru Societatea Națiunilor, pe care dușmanii păcii au calificat-o ca instituție în deplin faliment, numai pentru că în vremea din urmă un mare număr de State aderente ale Societății Națiunilor, n'au făcut decât să sape prestigiul acestui organism internațional“.

CONVORBIRILE FRANCO-BELGIENE

Presa franceză.

Vizita d-lui Delbos la Bruxelles reține atenția tuturor ziarelor din 21 Mai.

ECHO DE PARIS, sub semnătura d-lui *Pertinax*, scrie: Reichul hitlerist nu înțelege să vorbească despre articolul 16 din pactul Societății Națiunilor, iar Belgia nu se resemnează să renunțe la el. Reichul nu este dispus să-i acorde cea mai mică garanție pentru integritatea sa teritorială. Belgia se va resemna oare de a se lipsi de această garanție complimentară? Nu ar fi ea oare atrasă să combine vreo formulă complexă din tratatul bilateral pe care Berlinul de o parte, și Londra și Parisul de altă parte, ar avea libertatea să o interpreteze așa cum le convine? D-nii Van Zeeland și Spaak au declarat ieri că speră încă să obțină din pactul renan Nr. 2 un supliment de securitate pe care Germania, până acum, nu a voit să o acorde decât în condiții susceptibile de a face ca Belgia să piardă asistența franco-britanică. Dar acordul Locarno Nr. 2 va fi oare încheiat? Francezii, englezii și belgienii se îndoiesc de aceasta“.

LE TEMPS din 23 Mai scrie în legătură cu vizita d-lui *Ivon Delbos*, ministrul afacerilor străine al Franței la Bruxelles:

„Convorbirile franco-belgiene au permis desigur d-lui *Ivon Delbos* și d-lui *van Zeeland* de a examina cu toată atenția, chestiunile care se pun în prezent în domeniul politicii generale ca și în domeniul politicii speciale occidentale. Faptul că Belgia este deslegată, conform dorinței sale, de obligațiile care rezultă pentru ea, din tratatul dela Locarno și din acordul anglo-belgian din 1936, nu modifică întru nimic natura problemelor care urmează a fi rezolvate în cursul lunilor viitoare.

„Hotărâta a apăra cu toate forțele ei teritoriul ei național și a rămâne credincioasă îndatoririlor ei de mem-

bră a Societății Națiunilor, Belgia rămâne unul din factorii esențiali ai securității occidentale.“

„Că are dorința de a obține din partea Germaniei, aceeași garanție pe care o deține dela Franța și dela Anglia, nimic mai natural; merge însă dela sine, că, atât garanția germană, cât și garanția franco-britanică, nu vor putea sprijini libertatea ei de hotărâre, în prezența oricăror eventualități s'ar produce, precum o cere respectul suveranității sale“.

Presa belgiană.

Ziarele se ocupă pe larg de vizita d-lui Delbos la Bruxelles, stăruiind asupra faptului că în convorbirile pe care ministrul de externe francez cu d-nii Van Zeeland și Spaak, s'a discutat necesitatea unui nou pact locarnian.

Astfel LA NATION BELGE din 21 Mai, scrie:

„De sigur că d. *Delbos* a discutat cu d-nii *Van Zeeland* și *Spaak* proiectul unui nou Locarno. El se va fi putut convinge fără îndoială că încheierea acestui nou pact nu mai îmbracă în ochii belgienilor caracterul unei satisfacții așteptată cu nerăbdare. Din punct de vedere politic, recenta declarație franco-britanică a pus în statutul nostru internațional întreaga claritate și decizie care erau de dorit. Belgia care nu este garantă, este totuși garantată de Franța și Anglia. Ce ar putea ea aștepta mai mult dela un nou Locarno? Nimic altceva decât garanția Germaniei. Aceasta nu poate schimba nimic atât în ceea ce privește atitudinea politică a Belgiei cât și în ceea ce privește precauțiunile sale militare“.

L'INDÉPENDANCE BELGE din 21 Mai, scrie: „Politica, nu de neutralitate impusă, ci de mândră independență proclamată de Belgia, pare de pe acum a da roade. Să semnalăm în treacăt această frază în care d. *Spaak* afirmă că Belgia este astăzi în Europa, un element de

impăciuire, și va fi poate mâine, cine poate ști, o trăsătură de unire.

„Această frază, vrem să sperăm, va fi prețuită la justa ei valoare, dincolo de Rhin. Pe de altă parte, nu de sigur din întâmplare, cei doi miniștri ai Afacerilor Străine au respins în termeni aproape identici, problema celor două blocuri.

„Repudiăm, a spus d. Spaak, orice idee a unei Europe, în care popoarele s'ar împărți în două blocuri pro-

tivnice ireductibile. Voim sincer, a răspuns d. Delbos, să evităm formațiuni vrăjmașe de blocuri ideologice.

„Noi afirmam ieri că d. Delbos nu vroia să audă vorbindu-se cu niciun preț de o alianță militară cu Sovietele, nici de o cruciadă a democrațiilor, nici de o încercuire a Germaniei. Toasturile de joi seara, confirmă în mod strălucit, pare-ni-se, această interpretare a politicii prudente, de care ministrul francez al Afacerilor Străine, înțelege s'o practice“.

EVENTIMENTELE DIN SPANIA

Presa franceză

Propunerea britanică de a se încheia un armistițiu în Spania este, în general, bine primită de cea mai mare parte a presei franceze din 23 Mai.

Totuși comentariile asupra acestui proiect cuprind numeroase reticente.

Organele de dreapta consideră că încercarea aceasta de impăciuire nu poate actualmente decât să favorizeze guvernul din Valencia, căci ea ar opri ofensiva naționalistă care se desfășoară în safa orașului Bilbao. Ziarele de stânga, dimpotrivă, își exprimă temerea ca scopul real al armistițiului să nu fie de a crea o diversivune la opusul guvernului din Valencia, adresat Societății Națiunilor.

LE JOURNAL scrie: „Recunoscând generozitatea propunerii britanice suntem nevoiți a recunoaște că ea favorizează pe guvernamental“.

In schimb L'HUMANITE consideră că, la urma urmei, Societatea Națiunilor există pentru a impune respectarea dreptului internațional și a aplica sancțiuni împotriva agresorului.

Intr'o corespondență din Roma LE FIGARO lasă să se întrevadă că d-l Mussolini ar fi obosit de chestiunea Spaniolă. Ziarul subliniază că guvernul italian nu și-a manifestat ostilitatea față de propunerea britanică de a se încheia un armistițiu. Corespondentul adaugă că conducătorii italieni știu că expediția din Spania este impopulară în Italia, unde numeroase familii sunt neliniștite din cauza pierderilor dela Madrid și Bilbao.

El crede că și Germania ar sfătui Italia să se retragă din vicsarul spaniol.

La aceasta se mai adaugă că Statul Major din Salamanca a săvârșit greșeli politice și tactice, care sunt desaprobatate la Roma.

Presa italiană.

„Primejdiosă diversivune“, — așa califică d. Virginio Gayda în „Giornale d'Italia“ din 23 Mai demersul făcut la Geneva de guvernul din Valencia.

Directorul oficiosului fascist repetă acuzațiile sale privitoare la violarea neintervenției în favoarea guvernului din Valencia. El combate de asemenea propunerea de a se încheia un armistițiu în Spania, pe care îl consideră ca o adevărată intervenție, „cu atât mai importantă, cu cât naționalistii se pregătesc să dea atacul hotărâtor la Bilbao. Diversivunile temerare și obscurele manevre internaționale s'au dovedit demne de o atenție deosebită.

In încheiere, d. Gayda declară că guvernul italian nu-și va defini atitudinea decât după o matură chibzuință.

TRIBUNA din 25 Mai, înșiră criticile italiene la pro-

punerile de armistițiu în războiul din Spania. Ziarul afirmă:

1. Că propunerile constituie „o manevră diplomatică“, în momentul când generalul Franco, este „pe punctul de a culege fructele;

2. Că retragerea voluntarilor este operație dificilă, deoarece voluntarii s'au angajat direct în formațiile compuse din străini, care i-au înregimentat, și că nu poate fi vorba de rechemarea lor imediat, de oarece autoritatea guvernelor este limitată în aceste condițiuni;

3. Că rechemarea voluntarilor este legată de intervenția financiară și morală și că ar trebui mai întâiu să se pună capăt acestor două feluri de intervenții;

4. Că faptul de a se fi mutat la Geneva discuția asupra intervenției, cum a făcut-o Valencia, nu poate decât să sporească atmosfera de neîncredere, deoarece Italia și Germania nu sunt la Geneva și nimic nu poate fi hotărât fără ele.

Presa engleză

Ziarele engleze din 24 Mai, publică lungi articole de reportaj și editoriale, în care analizează din toate punctele de vedere, sorții de isbândă a terminării războiului civil din Spania, printr'un armistițiu. Se crede că în această privință, se vor duce negocieri cu caracter decisiv, în sânul consiliului Societății Națiunilor.

TIMES, este de părere că intenția ministrului de externe al guvernului republican din Spania, de a sesiza Societatea Națiunilor, cu chestiunea intervențiilor străine în Spania, nu trebuie să fie privită decât ca o acțiune de informare și că d-șa se va feri de a întreprinde ceva care ar putea să stânjenească lucrările comitetului de neintervenție. Ziarul adaugă că în cererile din Geneva se exprimă părerea că în absența Germaniei și Italiei, consiliul va trebui să se mărginească de a aminti rezoluția sa din Decembrie trecut, cu privire la obligația tuturor guvernelor de a se abține dela orice intervenție.

DAILY TELEGRAPH, este sceptic în ceea ce privește reușita propunerilor de armistițiu, deoarece cele două părți care se află în luptă în Spania, sunt convinse și una își alta că vor putea triumfa într'un scurt timp.

MORNING POST, crede că greutățile de a se ajunge la un armistițiu în Spania, sunt determinate și de definiția voluntarilor și de chestiunea întrebunțării în luptă a maurilor, precum și de problema aurului depus la băncile din străinătate, de către guvernul din Valencia.

„Comitetul special al comisiei de neintervenție a ajuns la concluzia că nu există nicio posibilitate de a se împiedeca guvernul din Valencia, de a se servi de aurul Băncii Spaniei, depus în străinătate. Guvernul din Valencia ar voi, din contră, să excludă marocanii generalului Franco, în timp ce acesta ar cere excluderea din

rândurile guvernamentalilor a tuturor celor naturalizați", conchide ziarul.

DAILY EXPRESS, este de părere că apropiatul consiliu al Societății Națiunilor, va adopta propunerea d-lui Eden, cu toate că cele două tabere din Spania, refuză orice armistițiu.

MANCHESTER GUARDIAN, sub semnătura redactorului său diplomatic, scrie:

„Propunerea engleză este interesantă mai ales cu titlu de experiență. Poate că cercurile engleze își dau seama de caracterul prea puțin real al acestei propuneri, fiindcă în ambele tabere din Spania, voluntarii constituie forța lor esențială. Totuși se crede poate că problemele pe care va trebui să le ia în considerare în viitor, care nu se știe cât este de îndepărtat, pot fi discutate cu folos încă de pe acum“.

NEWS CHRONICLE, socotește atitudinea Italiei drept un factor predominant. El crede că d-l Mussolini, ar face o legătură între problemele Spaniei și Etiopiei. Guvernul Italian ar fi dispus să dea dovadă de moderație pentru a se recunoaște cel puțin în mod tacit suveranitatea Italiei asupra Etiopiei.

Ziarele din 25 Mai se ocupă pe larg de ședința de ieri a comitetului de neintervenție și de stadiul conversațiilor cu privire la armistițiul din Spania, propus de Anglia. Ele sunt de părere în general că sunt prea puține speranțe de a se ajunge la un rezultat favorabil.

TIMES, subliniază: „Până acum, numai Franța a acceptat propunerea engleză, fără rezerve. Germania, în răspunsul său, a formulat o serie de obiecțiuni. Răspunsul Portugaliei nu este prea favorabil, iar cele două tabere în luptă din Spania, au adoptat o atitudine negativă“.

DAILY TELEGRAPH, afirmă că membrii comitetului de neintervenție, sunt de părere că retragerea voluntarilor din Spania, nu ar putea să se facă, chiar în cele mai favorabile condițiuni, decât într'un termen de trei luni.

MORNING POST, anunță Roma, că răspunsul italian nu se va da decât atunci când Italia va avea siguranța că propunerea are șanse de a fi adoptată.

NEWS CRONICLE, este de părere că a dispărut speranța că s'ar putea ajunge la încheierea unui armistițiu.

DAILY HERALD, enumeră diferitele greutăți pe care le întâmpină propunerea de a se încheia un armistițiu între cele două tabere din Spania. Iată care sunt aceste greutăți: „Cele două tabere din Spania nu au dat asentimentul lor; ar trebui trei sau patru luni pentru a se ajunge la un armistițiu; fără încheierea unui armistițiu, este imposibil să se retragă voluntarii din Spania și în sfârșit, executarea măsurii ar costa un milion de lire sterline. În afară de toate cele de mai sus, este foarte greu să se stabilească ce se înțelege prin termenul de voluntari străini“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj CONFERINȚA IMPERIALĂ DELA LONDRA

Presă engleză.

Conferința imperială dela Londra predomină, în interesul pe care i-l acordă presa engleză, orice alt eveniment mondial. În cursul desbaterilor de o săptămână, toate ziarele analizează situația în lungi articole de fond, scoțând în evidență atât rapoartele strânse de ordin economic dintre dominioane cât și spiritul de cooperare în treburile externe ale Imperiului Britanic.

DAILY TELEGRAPH din 18 Mai, scrie în articolul de fond intitulat: „O singură politică externă pentru tot imperiul“. Cel mai important scop al conferinței imperiale este să examineze cauzele neliniștei mondiale și să precizeze linia de conduită după care toți membrii Uniunii Britanice vor coopera să menție pacea“.

DAILY HERALD din 19 Mai, anunțând redeschiderea conferinței imperiale, pentru a discuta politica externă a imperiului, scrie:

„În politica europeană, dominioanele au prea puțin interes. Grijile lor principale sunt:

a) A da tot ajutorul posibil pentru păstrarea păcii și rezolvarea problemelor care, nerezolvate, pot duce la un războiu european;

b) De a evita ca imperiul să fie silit a intra în vreun războiu, afară de cazul când e nevoie de a se apăra.

„Chestia Mediteranei, însă, este cu totul alta. Atât Australia cât și Noua Zeelandă, Africa de Sud și India sunt interesate direct în această mare, ca linie de comunicație cu Anglia și Statele Europene. Deci sunt

neliniștite de caracterul agresiv al politicii italiene în Mediterana și în orientul apropiat“.

DAILY EXPRESS din 20 Mai, scrie: „D-l Antony Eden, a spus primilor miniștri ai imperiului că politica externă a Angliei se reazimă pe: angajamente hotărâte în Europa de apus; interesele din Europa Centrală și o aderență strictă la Liga Națiunilor. Primii miniștri au cerut timp, pentru a lua în considerație aceste declarații, înainte de a se pronunța“.

DAILY TELEGRAPH din 20 Mai, se ocupă de declarația făcută de d-l Eden, primilor miniștri ai dominioanelor când a prezentat o schiță a primejdiilor care obsedază Europa.

„D-l Eden, scrie ziarul, n'a făcut decât o descriere generală a situației europene. În trăsături largi, a prezentat un tablou cu destul fond istoric pentru a concentra atenția la rădăcina cauzelor situației de azi.

„De asemeni și d-l Baldwin a oferit câteva observații suplimentare care n'au lăsat nicio îndoială Adunării că, guvernul din Londra acordă cea mai mare importanță unui program hotărât pentru întărirea apărării imperiului din toate punctele de vedere“.

TIMES din 21 Mai constată: Primii miniștri ai dominioanelor au fost mult impresionați de examenul făcut de d-l Eden afacerilor europene, și s'a ajuns la un acord general că unele puncte merită mai multă considerație și clarificare. Raporturile dintre politică și economie cer din ce în ce mai multă atenție și se apreciază că drumul cel mai promițător pentru liniștea politică stă în cooperare și înțelegere economică“.

PROBLEME EUROPENE

MICA ÎNTELEGERE

DAILY MAIL din 21 Mai scrie: „Delegațiilor dominianelor la conferința imperială dela Londra li s'a spus lămurit că Anglia nu se va grăbi să ia inițiativa nici unor tratative diplomatice pentru o întinsă pacificare politică, nu va participa la nicio conferință internațională și nici nu va încheia pacte noi, până ce nu se completează programul de reînarmare.

„Li s'a mai spus delegaților — și ei sunt de perfect acord cu atitudinea guvernului — că o Britanie puternică este cel mai bun paznic al păcii, precum și pentru reușita oricărui efort ce se va face în viitor pentru realizarea vreunei înțelegeri de ordin politic sau economic“.

In editorialul din 19 Mai, LE TEMPS scrie:

„In afară de pactul occidental, mai sunt probleme de interes regional căroră urmează a li se da o soluție definitivă înainte de a aborda în mod serios o reglementare de ansamblu. Tendințele care se manifestă la Belgrad în favoarea unei cooperări mai largi cu Germania și recenta încheiere a acordurilor politice și economice italo-iugoslave, fac că în unele cercuri se pune întrebarea dacă această nouă orientare se poate concilia cu menținerea Micii Înțelegeri și a acordurilor care există între cele trei State. După întrunirea recentă a Consiliului permanent al Micii Înțelegeri și după vizita d-lui Beneș la Belgrad, conducătorii iugoslavi socot că relațiile Iugoslaviei cu Italia și cu Germania nu aduc nicio atingere raporturilor care unesc Statele Micii Înțelegeri între ele, nici tratatelor care le leagă față de alte puteri.

„Dacă ar susista nedumeriri în această privință, vizita proiectată a Prințului Paul la Paris, va confirma de sigur această interpretare“.

JOURNAL DES DÉBATS din 19 Mai, sub titlul „Poziția Cehoslovaciei“, scrie, relativ la seria de discursuri ținute de către președintele Beneș, în Boemia de Sud: „Mica Înțelegere există în întreaga ei realitate și nu vom contesta că Cehoslovacia n'ar constitui cel mai solid bastion al acestei grupări politice. Chestiunea rearmării ungare ar putea avea consecințe neprevăzute de către acei care cred mereu că vor putea disocia Mica Înțelegere și care depun, în acest scop, atâtea eforturi ingenioase în activitatea lor“.

LA TRIBUNE DES NATIONS, din 20 Mai, sub titlul. „Mica Înțelegere parlamentară“, publică un articol în care arată scopul acestei grupări terminând cu următoarele:

„Dacă Mica Înțelegere este fortăreața păcii actuale, e că are misiunea de a apăra opera atâtor martiri, fructul seump plătit de istorie.

„Delegații autorizați ai puterii legislative a României, a Cehoslovaciei și a Iugoslaviei au pronunțat cuvinte energice. Ei au reamintit lumii că aspirațiunea către pace nu e faptul unei generații slabe, că Mica Înțelegere, este bastionul păcii în Europa Centrală și că, în definitiv, durata și coeziunea ei au fost acelea care au împiedecat un războiu să izbucnească în acea parte a continentului“.

VIZITA D-LUI ISMET INONU LA ATENA

Toate ziarele elene din 25 Mai, publică articole privitoare la vizita d-lui Ismet Inonu, președintele de consiliu al Turciei, care dă prilej lumii oficiale și poporului greu de a-și manifesta sentimentele cordiale de amicitie, față de națiunea turcă și față de conducătorii ei.

Ziarele subliniază că în comunitatea internațională, Grecia și Turcia, sunt considerate azi ca un grup nedespărțit, ca o unitate în stare să-și apere securitatea și să asigure libera dezvoltare a propășirii sale. Amiciția greco-turcă, spun ziarurile, a fost originea Înțelegerii Balcanice, și piatra fundamentală la edificiul ordinii, păcii și securității, ridicat în Balcani.

„D. Ismet Inonu, care a fost principalul colaborator al președintelui Kemal Atatürk, în opera de regenerare a Turciei, este și unul din principalii fărâșitori ai amicitiei greco-turce.

„Anii care s'au scurs scrie MESSENGER d'ATHENES, au scos de minune în relief importanța acestei amicitii, pentru fiecare din cele două popoare, și importanța ambelor popoare pentru Balcani și pentru Europa“.

REVIZIONISMUL BULGAR

In UTRO din 18 Mai, profesorul G. P. Ghenof, semnează a filipică aspră în contra tratatelor de pace. Inntre altele, d-sa spune:

„Conferințele dela Paris, au creiat o pace imposibilă, pace care va împinge omenirea spre alte războaie.

„In loc de a soluționa problemele în mod echitabil, ea a deschis răni noi. Litigii de frontiere, minorități, colonii, împărțirea Europei în tabere ce se dușmănesc între ele.

„Atât timp cât aceste nedreptăți nu vor fi înlăturate, nu va putea exista pace în lume. Pacea trebuie creată pe baze noi, de dreptate. Fără dreptate nu există pace, doar numai războiu“.

CHESTIUNEA ORGANIZĂRII EUROPEI CENTRALE

In articolul său intitulat „Lupte de influență în Europa Centrală“, apărut în ziarul UTRO, din 16 Mai, profesorul G. P. Ghenoff, încearcă a dovedi că ideea organizării Europei Centrale, nu numai că nu a făcut un pas înainte, dar că această parte a Europei, „reprezintă și azi încă punctul cel mai inflamabil pentru că, 17 ani, dela semnarea păcii nu se poate încă găsi o nouă formulă ce ar permite înțelegerea între Statele succesorale“.

D-sa crede că: „situația politică nestabilă din Europa Centrală, provoacă o intensă activitate diplomatică, între Roma și Berlin. Desigur, că acolo se vor lua hotăriri pentru continuarea luptei de acaparare a Europei Centrale, fapt ce va provoca pe adversarii acestora, de a întări și ei acțiunea lor. In felul acesta, Europa de Sud-Est, devine arena permanentă a luptelor diplomatice pentru câștigarea Statelor mici, întocmai luptelor pe care Tripla Alianță și Tripla Înțelegere le duceau în ajunul războiului mondial. Istoria se repetă“.